

גן לאומי חדש בסוסיתא העתיקה

כנס מחווה לאדריכל הנוף אריה דביר
פברואר 2022

אדריכלותנוף
טוֹר-סֶרְנוּסִי

ג.לאומי סוסיתא

מבט מכביש הגישה

הגילוי שלי את סוסיתא

המעלה המזרחי להר

הגילוי שלי את סוסיתא

הדקומנוס -
הרחוב הראשי
ממזרח למערב

הקתדרלה

הגילוי שלי את סוסיתא

בזיליקה רומית

הגילוי שלי את סוסיתא

מבט למרחב הכנרת מהחלק הדרום מערבי של השלוחה

הגילוי שלי את סוסיתא

מבט למרחב הכנרת מהחלק המערבי של השלוחה

הגילוי שלי את סוסיתא

טופוגרפית האתר:

"הר שולחן" בצורת אליפסה
מוקף מתלולים חזקים.

חלקו המזרחי צופה לנופי הגולן,
וחלקו המערבי לנופי הכנרת

מפת סוסיתא - שרטוט המהנדס הגרמני גוטליב שומכר מ 1885

סוסייתא נגלת כרכס בין נחלים מכיוון מערב - באזור עין גב

סוסיא ממזרח נגלית חבויה בין אפיק לכפר חרוב

ההר מדרום מזרח מתבלט בהדרו מכביש הגישה לאתר

מבט מדרום מערב למורדות הגולן והכנרת

מבט מהאוקף המזרחי לכנרת דרך פתחת נחל סוסיטא

תצפית 360 מעלות, אשר קושרת את נופי רמת הגולן ומרחב הכנרת.

מבט מדרום מערב למורדות הגולן והכנרת

מבט מצפון מערב לקרן עין גב וצפון הכנרת

תצפית 360 מעלות, אשר קושרת את נופי רמת הגולן ומרחב הכנרת.

התקופה האומיית

636-749 לספירה

עירה נוצרית דועכת.
קריסתה ונטישתה
לאחר רעידת אדמה

התקופה הביזנטית

324-636 לספירה

בנית הכנסיות. הרס
גדול ברעידת אדמה

התקופה הרומית

63 לפנה"ס
324 לספירה

בנייה ציבורית, שגשוג
ופריחת עיר הדקפוליס

התקופה ההלניסטית

63-323 לפנה"ס

הפיכתה לעיר (פוליס)
"אנטיוכיה היפוס"

התקופה הכלקוליתית המאוחרת

3500-4000
לפנה"ס

שרידי כלים וקירות
במרחב האתר

התקופה הנאוליתית קרמית

4500-6000
לפנה"ס

שרידים בודדים

ארתור סג"ל, מיכאל איזנברג, ארלטה קובלבסקה
אוניברסיטת חיפה - משלחת בינלאומית

חיים בן דוד
חקר מערכת
המים לעיר

זאב משל, הנינג פלבוס
צביקה צוק
מחקר ישראלי-גרמני

קלר אפשטיין
אגף העתיקות

מנדל נון
קייבוץ עין גב

עד ימינו ...

מתחילת שנות ה-
2000

תחילת שנות ה-
90

1953-1949

מטרומ
המדינה

מתחמים ארכיאולוגים

היסטוריה צה"ל

קו הגבול 1948

1. East City Gate
2. Cathedral
3. Bastion
4. Bathhouse
5. Forum
6. Kalybe
7. Hellenistic
8. Sanctuary
9. Northeast Church
10. Northwest Church
11. Church and NIP
12. Basilica
13. Odeion
14. Decumanus Maximus
15. Bathhouse
16. Southwest Church
17. Living Quarters
18. West City Gate
19. Ditch
20. Mausoleum

פאר הממצאים המרשימים של עתיקות העיר "אנטיוכיה היפוס"

מה בין גן לאומי לאתר ארכיאולוגי?

אתר ארכיאולוגי מבוסס:
מחקר. חפירה. שימור. שחזור

גן לאומי מבוסס:
מרחב תיירותי קולט קהל

החזון שלנו כמתכנני האתר:
לחבר בין הרצונות
ולאפשר קיום
משותף

מבנה מרכז המבקרים הדרומי
מבנה לשימור ממוצב צה"ל שהתקיים באתר
תכנון: אדריכל אבי אור

תפיסות התכנון העיקריות

- פיתוח הגן הלאומי מושתת על הערכים ארכיאולוגיים והנופיים הקיימים באתר וסביבתו.
- השתלבות באתר - לא יצירתו.
- הסדרת האתר לביקור מבקרים וחוויית המקום וערכיו.
- פיתוח המשתלב במידת האפשר במרקם הקיים.
- שמירת השונות בין הווה לעבר

המשך טיול
לעין גב

מעלה מערבי
סרפנטינות
דרך שרות רכב

חניה ורחבת איסוף

ארכיאולוגיה
היסטוריה צה"ל
ציר ראשי

הדקומנוס - הרחוב הראשי

מרכז מבקרים

כניסת השער
המזרחי

מעלה המצוק

כביש גישה לאתר מכוון הכנרת

חציית החפיר

שביל כניסה ראשי
להולכי רגל

כביש 92

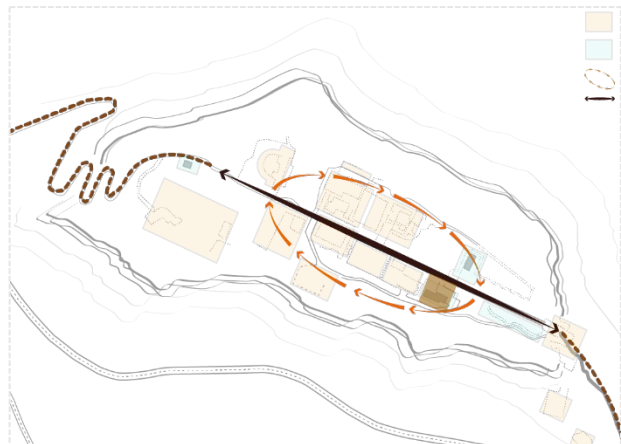
חניה ורחבת כניסה

כביש 98

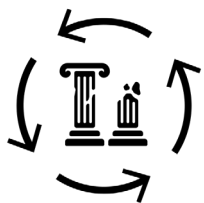
כביש גישה לאתר
מכוון הגולן

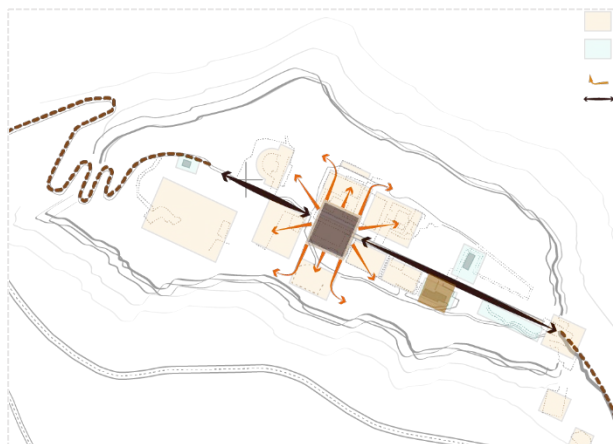
תנועה על ציר ותנועה סיבובית

- תנועה ראשית על ציר הדקומאנוס
- דרך הקפית סביב האתר שעוברת בין המוקדים השונים.

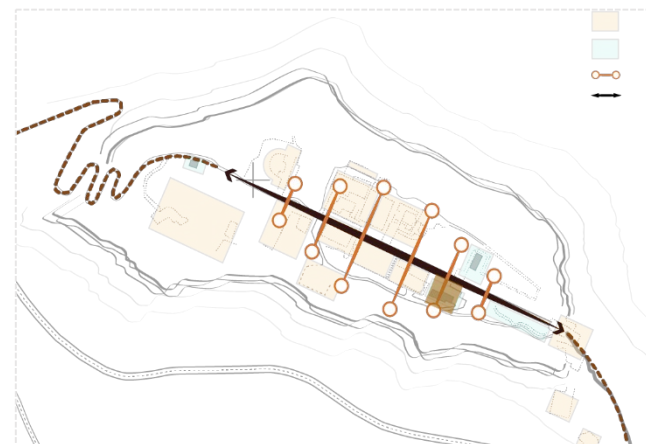
תנועה על ציר והפורום כמוקד מרכזי

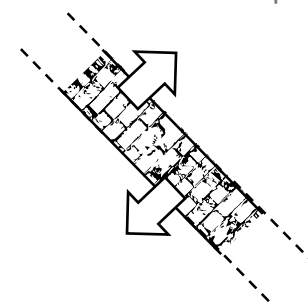
- תנועה ראשית על ציר הדקומאנוס, אל עבר הפורום, וממנו יציאה למוקדים וחזרה אל הפורום.

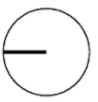
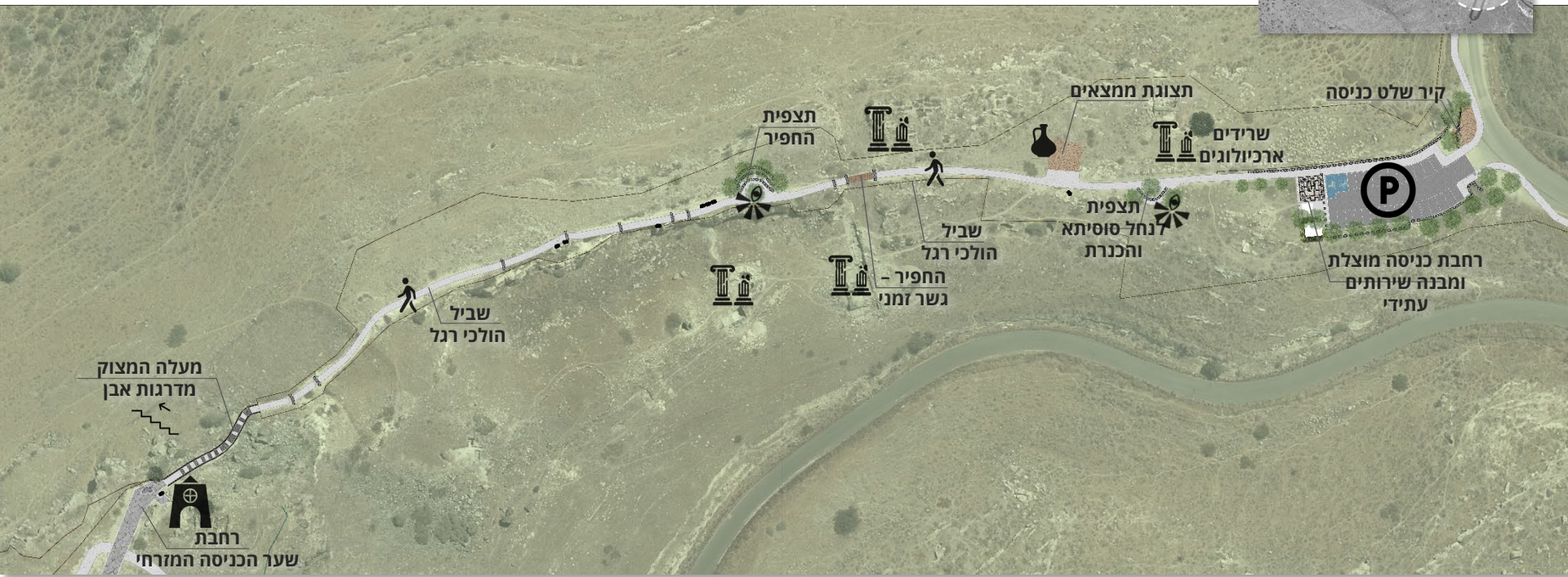
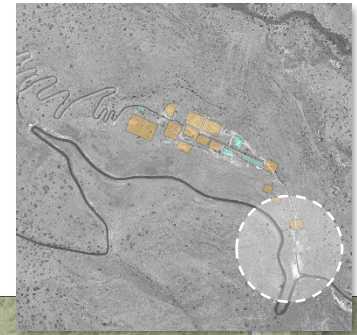

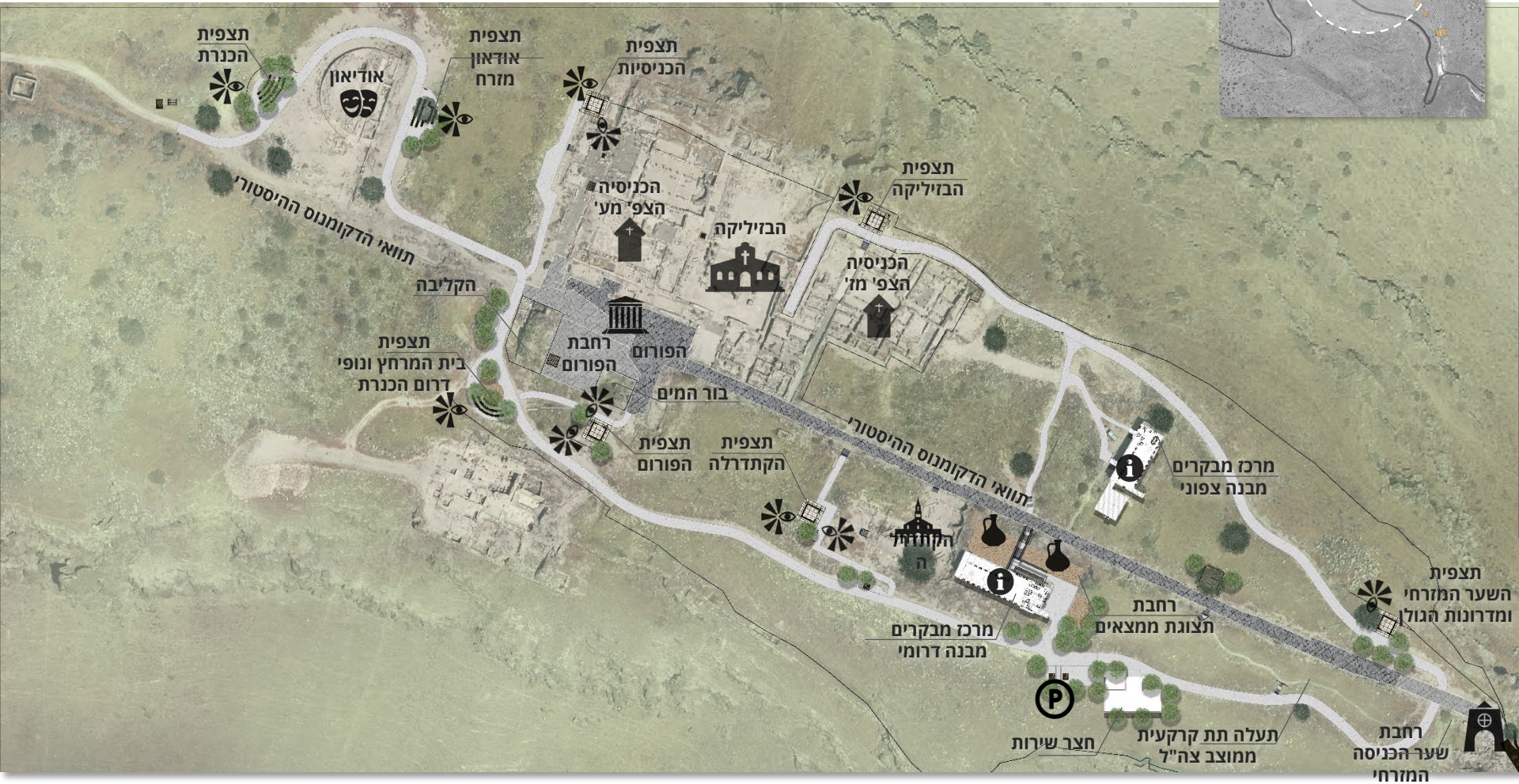
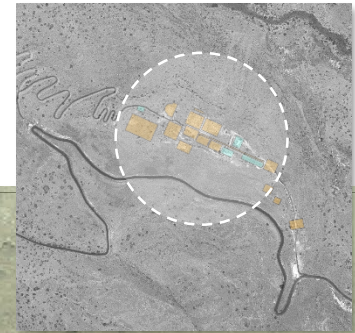
תנועה על ציר ויציאה למוקדים

- תנועה ראשית על ציר הדקומאנוס
- יציאה למוקדים וחזרה אל הציר הראשי.

- כיצד לקיים פיתוח במרחב עתיקות הדורש שימור והימנעות
- פיתוח אתר הממשיך להיחפר כל הזמן
- השתלבות הפיתוח בנוף הטבעי והארכיאולוגי
- נצפות הפיתוח
- יצירת מרכז מבקרים במבנים היסטוריים לשימור בלב הנג'ל לאומי
- אופן ומידת הנגשת האתר
- אופי הפיתוח ושימוש בחומרים
- הסדרת תשתיות חיוניות
- דרך גישה תפעולית

אלמנטי פיתוח מרכזיים

קליטת רכבים ומבואת הכניסה

הסדרת תשתיות נדרשות

מערך קליטת הקהל שבילים ומדרגות

הצללות - פרגולות ועצי צל

השלמת הדקומנוס

מעקות גדרות ובטיחות

מצפורי נוף

דרך שרות ונגישות נכים

חצר שרות

המחשה ואזורי תצוגה

אתגרים בפיתוח האתר - שבילים - הדמיית תכנון

אזהרה
מחשבים
DANGER
WIRE NETS

אתגרים בפיתוח האתר - שבילים - בניצוח

אתגרים בפיתוח האתר - חידוש הדקומנוס - מצב קיים

עמרים ורדי טלי טוך תמי וינר סרגוסי ישי בן סימון	טוך - סרגוסי	אדריכלי נוף	זאב מרגלית עודד יעקובי יעל השמשוני יוסי בורודוביץ דרור בן יוסף	רט"ג	המזמין - רט"ג
אלי ויסברט		תוכן			
ערן פרייס	סטודיו Y	שילוט	ניסים מזיג טל ליוגנקי פילס	רט"ג	גן לאומי סוסיתא
אח בוקובה	ש.קרני	כבישים וחניות	שלומי		עין גב
מאיר רונן יעקב דזסם	שפר רונן מהנדסים בע"מ	מהנדס שימור וקונסטרוקציה	חנה בוטרס אורן זינגבוים יואב אור נטע	רע"ת - מחוז גליל תחתון ועמקים	רשות העתיקות - פיקוח ארכיולוגי
אלרון ח	ניצוץ	חשמל, תאורה, מ.ב.מ	ח עפרון, רע"ן תכנון ערן מרדכוביץ, אדריכל אחראי מיכל רטנר אבישי עוז	רשות העתיקות מנהל השימור	רשות העתיקות - יעצי שימור, אדריכלים לשיקום מבנים המודרניים
אור שאלתיאלי אורן ניטוקר	פלגי מים	קווי מים וביוב			
אלדב נטוביץ'	חץ הצפון	מודד	מיכאל איזנברג ארטלה קובלנסקה	אוניברסיטת חיפה	ארכאולוג האתר
מתי רחמני	מתי רחמני	בטיחות			
דוד ילין	א.ב. מתכננים	נגישות	אבי אור	אור אדריכלים	אדריכל המבנים
אילנה גורביץ	א.ב. מתכננים	אינסטלציה לשיקום מבנים המודרניים	גלעד דיאמנט	נתיב לנוף	ניהול ופיקוח פיתוח האתר
			מרק בנדיט	פרויקט ברמה	פיקוח תשתיות

רשות הטבע והגנים

רשות העתיקות

משלחת החפירה
אוניברסיטת חיפה

תודה רבה!